

ROK XV.

LIPIEC — SIERPIEŃ 1928.

№ 7 — 8

W KRAINIE MASSAJÓW

HENRYKA POTOCKIEGO

BARWNE WSPOMNIENIA Z MYŚLIWSKIEJ
WYPRAWY DO ANGIELSKIEJ AFRYKI
POŁUDNIOWEJ

31 ilustracji

CENA: Wyd. zwykłe brosz. Zł. 10.—
„ luksusowe „ Zł. 14.—

UKAZAŁY SIĘ
NAKŁADEM GEBETHNERA I WOLFFA
ŻĄDAJCIE WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH

NOWOŚCI WYDAWNICZE

W KRAINIE MASSAJÓW.

Owoce myśliwskiej wyprawy *Hr. Henryka Potockiego* do angielskiej kolonii afrykańskiej — Kenja — jest jego świeżo wydana książka *W krainie Massajów*.

Książka jest prawdziwym dziennikiem wyprawy. Autor prowadzi nas za sobą od chwili wyjazdu z Suez — aż do powrotu na morze Śródziemne. Rozłącza przed nami obraz podróży morskiej z żywym i barwnym obchodem uroczystości przekroczenia równika — a następnie — dzień po dniu opowiada dzieje wyprawy, jej mniejszych i większych kłopotów i powodzeń, emocyj i rozczarowań. Staje przed nami bogactwo zwierzyzny w kniejach i stepach afrykańskich, rozliczne epizody myśliw-

skie, opisy przyrody i mieszkańców, ilustrowane ciekawymi fotografiami w liczbie 31.

Dziennik pisany jest spokojnie i prosto; autor traktuje czytelnika jak nieodstępny towarzysz, co przyczynia się do uzyskania wrażenia zupełnej niemal bezpośredniości, tak cennej we wszelkiego rodzaju pamiętnikach, zwłaszcza dotyczących podróży i myślistwa. To też *W krainie Massajów* wzbogaca ubogi dział myśliwski w naszym piśmiennictwie, a nadto miłośnikom egzotyizmu da wierne i szczerze odbicie tego, co przeżył — słyszał, czuł i widział autor w czasie swej wędrówki po Czarnym Łądzie.

W WILNIE I W DWORACH LITEWSKICH.

Licznym u nas zwolennikom literatury pamiętnikarskiej miło się będzie dowiedzieć, że ukazała się w druku pierwsza część pamiętników znanej w połowie XIX stulecia literatki polskiej *Gabryeli z Güntherów v. Heidelberg* *Tadeuszowej Puzyniny*. Obszerny ten pamiętnik, obejmujący lata 1815 — 1867, a będący niejako kroniką życia dworów i pałaców litewskich oraz społeczeństwa miejskiego w Wilnie w czasach najbujniejszego rozkwitu tego grodu w latach 1815 — 1830, i dziejów powstania listopadowego na tych ziemiach, będący obrazem smutnej tu epoki Mikołajowskiej — powstania r. 63 i strasznej pamięci rządów Murawjewa i następców — daje żywy i barwny obraz tych czasów — tem ciekawszy ze względu na rolę, jaką Wilno i wileńszczyzna grały, zwłaszcza w pierwszej połowie zawartego

w nich okresu, w życiu ogólnie narodowym.

Jak słusznie konstatują wydawcy pamiętnika, prof. prof. A. Czartkowski i H. Mościcki, pamiętnik Puzyniny jest, dzięki inteligencji, kulturze, spostrzegawczości i darowi narracyjnemu autorki w literaturze pamiętnikarskiej w XIX „jedyny(m) utwór(em), obejmujący(m) tak długi przeciąg czasu, i tak szczegółowo go odzwierciedlający(m) pod względem obyczajowym”.

Pamiętnik, noszący w oryginale tytuł „Moja Pamięć”, podzielony został przez wydawców na 2 części. Pierwsza, obejmująca lata 1815 — 1843, ukazała się właśnie pod tytułem: *W Wilnie i w dworach litewskich*. Część druga jest w przygotowaniu.

Staranna bardzo szata graficzna, 18 ciekawych ilustracji i 28 wlnjet — to zewnętrzne walory książki.

„PRZEBUDOWA PODSTAW NAUK HUMANISTYCZNYCH”.

Książka *Bogdana Suchodolskiego* pod tytułem powyższym, będąca odbitką pracy p. t. „Stan badań nad metodologią humanistyki w Niemczech” (Przegląd historyczny t. VI) przedstawia i ocenia przewrót, jaki się w naukach humanistycznych dokonywa obecnie na Zachodzie. Istota przewrotu leży w ostatecznym wyswobodzeniu się humanistyki z pod przewagi przyrodoznawstwa i jego metod. Na miejscu dawnego pozytywizmu, genetyzmu, psychologizmu, rozkładających twory du-

cha na mechaniczny zespół elementów — budowany jest gmach nowej metodologii, uznającej samoistność świata ducha i żądającej badania zjawisk, jako żywych całości, posiadających indywidualne prawa rozwoju.

Książka winna się znaleźć w rękach każdego pracownika nauk humanistycznych, bowiem, charakteryzując przemiany zaszłe w podstawach tych nauk, przynosi materiał interesujący i ważny dla metodologii historii, historii literatury, historii sztuki i t. p.

KANAŁ BYDGOSKI.

Ubogiej w Polsce literaturze, dotyczącej spraw, związanych z komunikacją wodną śródlądową, przybyła cenna praca *Walentego Winida: Kanał Bydgoski*.

Omówiwszy z punktu widzenia geograficznego i geologicznego ziemię, przez którą kanał przechodzi, podawszy opis techniczny drogi: Wisła — Odra, jej rozgałęzienia i administrację, omawia dalej autor dzieje tej drogi, środki, opis, statystykę i wszelkie czynniki rozwoju ruchu na kanale Bydgoskim. Omawia sprawę wystarczalności wody w kanale, jego dzieje i znaczenie w latach wielkiej wojny — oraz pierwsze lata ruchu na kanale już w Państwie Polskiem. Rozdział ostatni, najobszerniejszy, omawia znaczenie meljoracyjne i komunikacyjne kanału w Polsce, przyczyny jego małego stosunkowo użytkowania, stosunek do polskiego morza, znaczenie dla poszczególnych okręgów i miejscowości, paralele tego znaczenia dla Polski i Niemiec — mówi wreszcie o znaczeniu kanału w związku z projektami polskich dróg wodnych.

Autor podaje bogaty wykaz literatury i źródeł, na których się opierał, przeprowadza ich krytykę, wreszcie uzupełnia pracę licznymi notami i obszernymi uwagami po tekście. Dołącza nadto 17 tablic, ilustrujących jego wywody.

Znaczenie i wartość ma praca Winida nie tylko dla specjalistów technicznych. Winna zainteresować szeroko sfery polityczne, gospodarze i handlowe.

MOTYW KSIĘŻYCA.

Trzy nowele, z których każda zajmująca, dobrze zbudowana i w kulturalny sposób ujęta. Tematy trochę niesamowite, straszliwe, trzymające w napięciu, z Meyrinkowskim posmakiem. Autorka, *Herminja Naglerowa* (J. Stycz) nie kusiła się o rzeczy wielkie — chciała napisać książkę zajmującą i zrobiła to dobrze. Wadą książki jest jedynie pewne przeładowanie określeniami, które par force chcą być niebanalne, „świeże”. W wielu wypadkach tak jest istotnie, często jednak, jak duży biały ścieg wychodzi — sztuczność, a to wywołuje zniecierpliwienie czytelnika o wykwintniejszym smaku. Autorka jest dość utalentowana na to, aby się obyć bez takich środków.

MORZE I POMORZE.

„Wydawnictwo Polskie” w Poznaniu przystąpiło do zakrojonej na dużą skalę edycji cyklu p. t. „Cuda Polski”. Nadzwyczaj ciekawie zapowiadające się wydawnictwo ma na celu, jak mówi tytuł, stworzenie cyklu, któryby objął, na podobieństwo analogicznych wydawnictw zagranicznych, zabytki dziejowe, pomniki pracy i piękno krajobrazu polskiego. Inicjatywę tą powitać należy z radością, tem bardziej, że pierwszy z tego cyklu tom, stanowiący — jak zresztą wszystkie zapowiedziane — odrębną całość, mianowicie wydane w czerwcu *Morze i Pomorze Jerzego Smoleńskiego* jest dla wydawnictwa dobrą, zachęcającą wróżbą.

Piękny ten tom, bogato ilustrowany reprodukcjami doskonałych fotografii pierwszorzędných pracowników polskich na tem polu, ozdobiony barwną okładką rys. Kamila Mackiewicza nęci oko swą pieczołowitą i nieprzeciętną szatą graficzną, doбором ciekawych ilustracji — zachęca do kupna niską ceną.

Jest rzeczą pewną, że wybór „Morza i Pomorza” na pierwszy tom cyklu nie był przypadkowy. Autor, znający świetnie stosunki tych połaci kraju, które w ostatnich czasach tak mocno przyciągają uwagę szerokich warstw Polski, dał w swej książce rzecz nader godną poznania.

Jego opis jest lekki, pociągający, nienużący — a przy całej lekkości daje nietylko plastyczny obraz teraźniejszości polskiego Pomorza, piękna jego krajobrazu, charakteru ludności, stanu i możliwości gospodarczych, ale przynosi wiele ciekawych reminiscencji z wieków minionych; wszystko to składa się na całość, z którą chętnie zapozna się każdy, kogo interesuje kraj rodzinny, i kto jest miłośnikiem dobrej, pięknie wydanej książki krajoznawczej.

ESKADRA.

Janusz Meissner staje przed nami z nową książką lotniczą, powieścią *Eskadra*.

Dzieje polskiej eskadry samolotów bojowych z czasów wielkiej wojny, jej bohaterstwa, zwycięstwa i klęski, sylwetki lotników, ich indywidualne przeżycia i wyczyny — to treść książki *Meissnera*. W kresleniu postaci i wyczynów lotniczych czuć pewną rękę człowieka, który opisywane środowisko zna nawiś, umie nań patrzeć i potrafi dzielić się swemi wiadomościami z czytelnikiem.

Eskadra, nie wolna od pewnych usterek, jest jednak dziełem prawdziwego talentu.

Do bogatego dorobku tak popularnego podróżnika, *A. F. Ossendowskiego*, przybyły dwie pełne werwy i życia powieści: *Orlica* i *Biały kapitan* — obie przynoszące ożywcze tchnienie szerokiego świata.

Orlica — to dzieje górala-rozbójnika z afrykańskiego plemienia Szleu i jego dzielnej a nieszcześliwej żony, rozsnute na barwnem tle życia szczytów górskich i zaklinaczy węzów w Afryce. — *Biały kapitan* — to prawdziwy, w najlepszym tego słowa znaczeniu, roman d'aventures.

Bohater powieści — po dwuletnim pobycie w więzieniu odłączył przez rodzinę i społeczeństwo — postanawia nakazać mu swem postępowaniem szacunek dla siebie i wydobyć na powierzchni życia swych towarzyszy więziennych. Zaciąga się na przemyt-

niczny szkuner norweski i w szeregu awanturniczych przygód potrafi, dzięki wyrobionej w długiej samotności sile woli, uzyskać taki wpływ na otoczenie, że zmienia całkowicie charakter i rodzaj handlu prowadzonego przez załogę szkunera, kierując go nadal niepozbawioną ryzyka ale zgodną z prawem drogą prawa — do zdobycia fortuny.

Szereg mocno narysowanych typów, interesująca i oryginalna fabuła, ciekawie ujęte środowisko i życie marynarzy w czasie walki z żywiołem i spokojnych rejsów, w czasie pobytu w egzotycznych portach — wszystko to tworzy całość godną uwagi.

Polska beletrystyka egzotyczna, zjawisko w literaturze naszej młode, a już świetnie się rozwijające, zdobyła w *Ossendowskim* rasowego przedstawiciela.

GOSPODARKA MIAST POLSKICH.

Ukazała się w druku praca *Zenona Pietkiewicza* p. t. *Gospodarka miast polskich*. (Czynnikii zasadnicze ich rozwoju i dobrobytu). Autor pracę swą podzielił na 11 rozdziałów, w których omawia kolejno: I. Ustrój miast polskich w b. zaborach, zmiany późniejsze, dążące do kodyfikacji prawa samorządowego dla całej Rzplitej. II. Skarbowość komunalną. III. Organizację wydajnej pracy w samorządach, sprawy dokształcania i ubezpieczenia pracowników. IV. Rozbudowę miast w związku z analogicznymi zagadnieniami zagranicą, odnośne prawodawstwo i polityką budowlaną. V. Czynnikii rozwoju ruchu budowlanego. VI. Potrzebne, zamierzone i dokonywane inwestycje, sprawy odnośnych kredytów; organi-

zacji i planów regulacyjnych. VII. Uprzemysłowienie komunalne — u nas i zagranicą, jego związek z ustawami gminnymi, rolę pomocy inwestycyjnej ze strony przemysłu i pośrednictwo związku miast. VIII. Apropowizację. IX. Komunikację i jej znaczenie w zaopatrywaniu miast; X. Zadania społeczno-kulturalne miast. XI. Organizację miast w „Związku miast polskich” i udział w związku międzynarodowym. Opierając się na zebranych materiale, wypowiada w końcu szereg postulatów, które winny być zrealizowane dla pchnięcia gospodarki miast polskich na drogę do normalnego rozwoju i dobrobytu.

Uzupełnia pracę wykaz ważniejszych prac z literatury przedmiotu.

PAMIĘTNIK Z WIELKIEJ WOJNY.

Ukazał się IV, ostatni tom nader interesującego *Pamiętnika z wielkiej wojny Władysława Glinki*, obejmujący okres od lutego do października r. 1918, t. j. do chwili powrotu autora do kraju.

Okres ten, dotyczący już likwidacji działań wojennych i zupełnego chaosu w Rosji, jest ujęty przez autora w taki sposób, że daje całkowite pojęcie i o ówczesnym stanie Rosji z początków rewolucji i panowania bolszewickiego, daje obraz niezdecydowanej i bojaźliwej polityki Ententy w stosunku do Rosji i do rodzącej się już ostatecznie sprawy polskiej, oraz obraz tych tarć,

które przechodziło wychodźstwo polskie — pozbawione pewnych wiadomości o nastrojach kraju i mocarstw decydujących.

Dokumentalna wartość *pamiętnika* *Glinki* leży nietylko w jego ciekawych przeżyciach i obserwacjach, ale i w tem, że autor świadomie i celowo wydał *Pamiętnik* dosłownie tak, jak go w Rosji spisywał — i dał przez to — sprzeczny może nieraz z faktami, jak to sam zaznacza, i wyrokami historii — ale tem wierniejszy obraz tego, jak byli informowani i co przeżywali wychodźcy polscy w Rosji.

POWIEŚCI A. BŁĄŻEJOWSKIEGO.

W taniej a w nader starannej szacie typograficznej wydawanej 3 złotowej biblijotece powieściowej „Wydawnictwa Polskiego” ukazały się, między innymi, dwie stanowiące całość sensacyjnej powieści A. Błażejowskiego: *Walizka P. Z.* i *Tajemnica D-ra Hiwi*. Treścią obu powieści, utrzymujących żądnej sensacji czytelnika w ciągłym, umiejętnie stopniowanym napięciu, jest walka polskiego wywiadowcy na terenie Niemiec, prowadzona z organizacją, która, z pomocą sztucznie wyhodowa-

nych bakterij, chciała zaatakować Polskę w momencie wybuchu wojny polsko-sowieckiej. Wielką rolę gra też w powieści japończyk — Dr. Hiwi, bakterjolog, zwalczający skutecznie wybuchłą w Niemczech zarazę, wywołaną przez nieświadome otwarcie składów, gdzie przechowywane były przeznaczone dla Polski zatrute bakteriami śmiertelności materjały opatrunkowe.

Obie powieści są pisane żywo, ciekawie, wartka fabuła rozwija się konsekwentnie i planowo.

TANIE WYDANIE J. I. KRASZEWSKIEGO.

Księgarnia M. Arcta, jako przeciwwagę pseudobezpłatnym wydaniom pism różnych pisarzy obcych, podjęła bardzo tanie a poprawne pod względem szaty typograficznej wydanie cyklu powieści historycznych *J. I. Kraszewskiego*. Wydawnictwo obejmuje 30 powieści w 80 tomach, zawierających od 120 — 140 stron druku w ilustrowanej okładce.

Wydawcy wprowadzili do cyklu dwie inowacje. Pierwsza polega na tem, że ze stanowiącego pewną całość kompleksu 29 powieści wielkiego pisarza, pisanych z zamiarem odtworzenia biegu przeszłości historycznej Polski, usunęli rzeczy słabsze, włączyli doń natomiast inne, wyżej pod względem artystycznym stojące — jak „Brühl”, „Kunigas” i t. d. Oczywiście, że zmiana ta została dokonana z możliwie ścisłym zachowaniem nieprzerwanej ciągłości dziejowej

w szeregu następujących po sobie powieści. Druga inowacja jest ważniejsza. Wydawcy, w dążeniu do jaknajszerszego spopularyzowania twórczości znakomitego pisarza w dzisiejszych nerwowych czasach — postanowili wydania swego nie traktować z punktu widzenia historyczno-literackiego — ale pragnąc, by pewna rozwlekłość i balast kronikarski nie zniechęciły szerokich warstw czytelnicych — poczynili w niektórych z dzieł skróty i zmiany redakcyjne, zmierzające do „przybliżenia ich (dzieł Kr.) ku nam od owej tak oddalonej już dziś dla nas epoki, w której były tworzone — jakgdyby odnowienia ich nieco” — i — do wzmocnienia jego poczytności.

Jako 3 pierwsze tomy nowego wydania ukazała się przepiękna *Stara Baśń*.

BIBLIOTEKA REGIONALNA.

Jako owoc pracy nad rozwojem regionalizmu w Polsce ukazały się 2 pierwsze tomiki nader ciekawie zapowiadającej się „Biblijoteki regionalnej”.

Tomem I jej jest książka zbiorowa p. t. *Muzea regionalne. Cele i zadania tych instytucyj* krystalizuje zbiorowo opracowany artykuł wstępny, a następnie, po większym artykule „O służeńiu Prawdzie” Artura Górskiego — część szczegółowa pracy omawia rolę, znaczenie i miejsce należne w muzeach regionalnych poszczególnym gałęziom wiedzy — jak geologia, klimatologia, botanika, zoologia, antropologia, etnografia, archeologia, historia ustroju, gospodarcza, oświata, sztuka, muzyka i t. d. — w opracowaniach pierwszorzędnych sił fachowych — jak J. Czarnocki, W. Niebrzydowski, B. Hryniewiecki, T. Jaczewski, I. Mydlarski, K. Moszyński, R. Jakimowicz, St. Arnold,

F. Bujak, Al. Patkowski, L. Niemojewski, Al. Chyliński, Al. Janowski, R. Danysz-Fleszarowa. Kończy tę bogatą pracę zamknięcie pióra Stanisława Małkowskiego.

Drugim tomem biblijoteki jest praca znanego badacza, *prof. E. Frankowskiego*, p. t. *Kalendarz obrzędowy ludu polskiego*. Broszura ta podaje „w kolejnym przebiegu cykl obrzędów doroczych naszego ludu. Obrzędy powszechne w Polsce zostały podane bez wykazu miejscowości”. Natomiast w wypadkach, gdy autor spotrzągał je tylko na pewnych obszarach, podaje ośrodek ich występowania. Treściwe informacje autora ilustrują ciekawe reprodukcje w liczbie 26.

Mamy nadzieję, że pożyteczne wydawnictwo „Biblijoteki Regionalnej” spotka zasłużone uznanie.

ZARYS TEORJI MNOGOŚCI.

Dr. Wacław Sierpiński, prof. Uniw. Warsz. i członek polskiej Akad. Umiejętności, wydał część II swego *Zarysu teorii mnogości*, obejmującej topologię ogólną. Książka rozpada się na siedem rozdziałów. Rozdział pierwszy rozważa pojęcie przestrzeni abstrakcyjnej, jako zbioru dowolnych elementów, z jednym założeniem, że pewne części przestrzeni nazwane są zbiorami otwartymi, posiadającymi pewne własności proste i określone. Z tych założeń, po wprowadzeniu odpowiednich definicyj, wysnuwa autor szereg wniosków. W rozdziałach następujących, omawiających: klasy Frécheta, klasy spełniające warunek przeliczalności, przestrzenie topologiczne, klasy normalne, przestrzenie metryczne — i przestrzenie metryczne, w których zbiory ograniczone są zawarte — postępuje autor drogą dołączania wciąż nowych założeń i wysnuwania z nich wciąż rosnącego kręgu nowych twierdzeń. Dla tych, co przestudowali już cz. I. pracy prof. Sierpińskiego — tego rodzaju aksjomatyczne ujęcie przedmiotu daje doskonały materiał do ćwiczenia się w abstrakcyjnym myśleniu.

ZAGADNIENIA AGRARNE W POLSCE.

Literatura tego przedmiotu wzbogaciła się świeżo wydanymi pracami ministra reform rolnych *prof. dr. Witolda Staniewicza*: *O program agrarny w Polsce i jego wykonanie, oraz Przebudowa ustroju rolnego w Polsce*.

Obie prace są zestawieniem przemówień i mów ministra w różnych okolicznościach wygłaszanych. Pierwsza zawiera przemówienia, wygłaszane w latach 1926—28 w sejmie, senacie, w Prezydium Rady Ministrów, komisjach, etc. w układzie chronologicznym; druga — długie przemówienie na Radzie Główniej naprawy ustroju rolnego w Warszawie w styczniu 1928. Książki ministra Staniewicza, oświetlające wszechstronnie stan zagadnień agrarnych w Polsce z chwilą odzyskania niepodległego bytu, późniejsze i obecne zamierzenia w tej dziedzinie, prace wykonane do chwili obecnej, zamierzenia i dążenia czynników miarodajnych, oraz dające syntezę obecnego stanu całości zagadnień agrarnych w Polsce, winny znaleźć się w rękach każdego, interesującego się niemi, jako materiał ważki i ciekawy.

NIEWOLNICY SŁOŃCA.

Pod tym tytułem wydał *F. Antoni Ossendowski* wspomnienia swoje z podróży odbytej w zimie 1925/26 przez zachodnią część Afryki podzwrotnikowej. Marszruta ekspedycji prowadziła przez Konakry (port wylądowania), Dubrekę, Kindję, Mamu, Bomboli, Pite, Labe, Tuge, Dingiraj, Bissikrimę, Kuruś, Sansandę, Ligzi — i dalej — wzdłuż rzeki Nigru. Barwnie i żywo pisane wspomnienia dają plastyczny obraz warunków życia, obyczajów, ludzi i stosunków tych, najgorętszych bodaj, części naszego globu. Ossendowski interesuje się wszechstronnie krajami, które przebywa, to też w *Niewolnikach słońca* znajdziemy nie tylko wydarzenia, dotyczące bezpośrednio jego samego lub jego ekspedycji, ale i bogaty materiał ogólniejszy, gdyż na łamach książki autor raz poraz oddaje głos całemu szeregowi ciekawych osobistości — czy to o skórze barwy hebanu, czy „czerwonoskóremu”, jak na stosunki afrykańskie, Fulahowi — czy to białemu, który, przebywając czas

dłuższy w Afryce, za jego pośrednictwem daje czytelnikowi niezmiernie ciekawe informacje, oparte na długoletniej obserwacji.

A że kraje, które przecięła ekspedycja Ossendowskiego, są nader ciekawe, że autor, żywo i barwnie piszący, umie zarówno własnym wspomnieniem, jak i tym opowiadaniom, które przytacza, nadać odpowiedni ton i barwę, że umie w równie interesujący sposób mówić o francuskiej polityce kolonizacyjnej, jak o „kobietach-panterach”, o hipotezach, dotyczących pochodzenia poszczególnej szczepów afrykańskich, jak o „trującej próbie” wierności, której ofiarą padła biała żona murzyna-kaprala Diallo, zgubiona przez zazdrosne współżony murzynki — przeto *Niewolnicy słońca* mogą wypełnić liczyć na wdzięcznych czytelników. Obie części książki są wydane nadzwyczaj starannie — z doskonałymi reprodukcjami ciekawych zdjęć p. J. Giżyckiego, członka ekspedycji.

HISTORIA.

W nowym, poprawionem i uzupełnionem wydaniu, ukazuje się cenny podręcznik prof. *Marcelego Handelsmana* p. t. „*Historyka*”. Rozległa skala badań historycznych oraz doświadczenie pedagogiczne pozwoliły autorowi na opracowanie dzieła, niezbędnego w ręku każdego studującego przeszłość lub interesującego się metodami badań dziejopisarskich. W pierwszej części swego dzieła autor omawia zasadnicze pojęcia historii, rozważając także zagadnienia, jak przedmiot, zadania, rodzaje i metoda historii, stosunek jej do innych nauk, charakteryzuje wreszcie sposoby studjowania tej gałęzi wiedzy. Dział następny, p. t. „*Heurystyka*”, zawiera szereg nader praktycznych wskazówek o źródłach historycznych, bibliotekach i archiwach, wreszcie bibliografjach. Przejrzysty układ treści i obfite cytaty z literatury znakomicie ułatwiają orientację na rozległych terenach nauki historycznej. Część trzecia poświęcona jest omówieniu krytyki i her-

meneutyki (analizy) źródeł dziejowych. Liczne przykłady stosowania metod krytycznych wyjaśniają ogólne zasady tych wstępnych w pracy dziejopisarskiej czynności. Następne rozdziały zawierają uwagi o ostatecznym, syntetycznym opracowaniu krytycznie przerobionego materiału, oraz o zasadniczych elementach ustnego i pisemnego wykładu rezultatu badań. W końcu autor, w nowych rozdziałach swego dzieła, określa zasady teorii poznania historycznego.

Nader dodatnią stroną pracy prof. H. są liczne, starannie dobrane przykłady, służące dla ilustracji i poparcia wywodów teoretycznych. „*Historyka*” znanego uczonego, obok rzetelnych zalet dydaktycznych, posiada dzięki głębszemu podkładowi filozoficznemu i samodzielnemu przemyśleniu wielu problemów, doniosłą wartość dzieła nasuwającego sporo rozważań na tematy tak wszechstronne i nieraz jeszcze bardzo żywotne, jakimi są zagadnienia historyczne.

O PRAWORZĄDNOŚĆ.

Profesor prawa konstytucyjnego w Uniwersytecie Wileńskim i poseł sejmowy, *dr. Wacław Komarnicki*, wydał zbiór swoich artykułów, pomieszczanych w prasie codziennej, a dotyczących aktualnych zagadnień konstytucyjnych z

okresu od maja 1926 r. do marca 1928 r. Prof. Komarnicki rozważa w nich poszczególne fazy kryzysu naszej państwowości, oraz poddaje analizie ze stanowiska prawa konstytucyjnego i polityki ustrojowej konflikty organów państwo-

wych, będących wyrazem tego kryzysu. Artykuły powyższe, obok krytyki istniejącego stanu rzeczy, zawierają i projekty naprawy naszego ustroju państwowego; pod tym względem i dziś w obliczu nowego sejmu nie straciły swej aktualności; niejedną też trafią i rozjaśniającą zawile zagadnienia rzucając myśl lub właściwą wskazując drogę, kierującą naszą nawę państwową na prawidłowe tory istotnej praworządności.

SAMOCHOODY PANCERNE.

W coraz rosnącym dorobku wydawniczym „*Wojskowego Instytutu Wydawniczego*” mamy do zanotowania nową pożyteczną pracę: *Samochody pancerne* por. *Leonarda Żyrkiewicza*. Jako owoc kilkoletniej pracy przynosi książka obfity materiał dotyczący opisowo-technicznej, taktycznej i organizacyjnej strony tej broni pancernej. Omawia również autor szczegółowo obronę i zwalczanie aut pancernych, historię i ciekawsze przykłady ich użycia w wielkiej i polsko-bolszewickiej wojnie.

Bogaty materiał ilustracyjny (157 fotografii) podaje liczne typy aut pancernych, używanych w różnych armjach.

Zarówno korpus oficerski i podoficerski wszelkich broni, jak i organizację przysposobienia wojskowego winny zainteresować się książką por. Żyrkiewicza, pierwszą poważną pracą polską w tej dziedzinie.

ŚWIAT W PŁOMIENIACH.

Czwarta to już książka *Antoniego Marczyńskiego*, ukazująca się od pół roku. Autor sięgnął tu do arsenału wróżb i przewidywań wojennych głównie na terenie Niemcy — Polska — Sowiety, splatając interesy i działania przyjaciół z Rapallo przeciw Polsce. Barwna i żywa książka Marczyńskiego stanowi pewnego rodzaju wyjątek w literaturze tego typu — tak już bogatej u nas i zagranicą. Autor nie idzie łatwą i utartą drogą wplatania w akcję niezwykłych wynalazków przyszłości — ale operuje mniej więcej arsenałem współczesnym, przez co książka jego zyskuje na bezpośredniości. Szpiegostwo niemieckie i bolszewickie, wywiad polski, obrazy agitacji i ruchów komunistycznych w mieście i na wsi, wojna lotnicza i gazowa, gwar miast, zapadłe kąty na wsi i parna pustynia afrykańska — to ramy, w których pełnią się losy sympatycznych i mniej miłych bohaterów i bohaterki powieści tego popularnego autora.

SPRAWOZDANIA KOMISJI ANKIETOWEJ.

Komisje ankietowe badania warunków i kosztów produkcji oraz wymiany w różnych dziedzinach życia gospodarczego ogłosiły, nakładem Prezydium Rady Ministrów (wydawnictwa komitetu ekonomicznego ministrów), wyniki swych badań. Pierwsze cztery tomy obejmują: T. I — Budownictwo mieszkaniowe; T. II — Cegię; T. III — Cement; T. IV — Drzewo. Każdy tom stanowi, rzecz prosta, oddzielną całość i wyczerpująco omawia wszelkie związane z danymi dziedzinami zagadnienia, zarówno historycznie, jak i dla chwili obecnej.

Ponieważ komisje rozporządzały niezmiernie bogatym materiałem, przeto wyniki ich badań mają dla specjalistów każdej z poszczególnych dziedzin wielkie znaczenie i wartość.

PERSJA. JAPONJA.

W ciągu ostatnich paru lat powstała polska literatura o stanie gospodarczym krajów obcych, składająca się ze sprawozdań konsularnych, wydawanych przez M. S. Z. W ostatnich tygodniach ukazały się dwie obszerne i cenne prace z tego zakresu.

Pierwszą jest *Persja*, praca konsula polskiego w Teheranie, *W. S. Pola*. Przynosi ona wyczerpujące wiadomości o życiu gospodarczym Persji, ze szczególnem uwzględnieniem tak ważnego dziś w polityce ogólnej przemysłu naftowego, o jej handlu zagranicznym, zwyczajach handlowych, finansach, ustroju administracyjnym, taryfach, polityce handlowej i uwzględnia możliwości i zakres handlu polsko-perskiego. W tem leży waga i znaczenie pracy dla naszych sfer handlowo-przemysłowych. Ekono-miście i politykowi przynosi sumienna i kompetentna praca *Pola* bogaty materiał dla zrozumienia stosunków politycznych i antagonizmów, rysujących się na Bliskim Wschodzie — zwłaszcza ścierania się ekspansji: angielskiej i rosyjskiej.

Drugą pracę, o której, mutatis mutandis, możnaby niemal to samo powiedzieć co o „Persji” — jest również źródłowa praca *Dra. E. Banasińskiego*, kierownika wydziału konsularnego w poselstwie naszym w Tokio — p. t. *Japonja w spółczesna*. Przynosi ona wyczerpujące informacje o problemacie ludnościowym w Japonji, liczącej 83½ miliona mieszkańców, o jej rolnictwie, przemyśle, górnictwie, handlu między-

narodowym, polityce handlowej i kolonizacyjnej, finansach, marynarce, kolejnictwie, stosunkach z Sowietami, Niemcami, Chinami, bilansie handlu polsko-japońskiego i możliwościach rozwoju tego handlu — zwłaszcza dla ciężkiego przemysłu.

Kronika.

Laur olimpijski, cykl poezji sportowych jednego z najzdolniejszych przedstawicieli młodej poezji polskiej, *Kazimierza Wierzyńskiego*, został nagrodzony wielkim złotym medalem na tegorocznej Olimpiadzie w Amsterdamie.

KAZIMIERZ WIERZYŃSKI

Jak się dowiadujemy, prace przygotowawcze do filmowania „*Pana Tadeusza*” posuwają się naprzód. Rolę Tadeusza ma kreować Łuszczewski, Hrabiego — Maszyński.

Premjera „*Dzikuski*”, filmu nakręconego według powieści *p. Zarzyckiej*, odbędzie się w Warszawie w dniach najbliższych. Reżyser Szaro przystępuje już do pierwszych zdjęć filmu według „*Przedwiośnia*” *St. Żeromskiego*.

Jak podaje PAT, w zbiorach biblioteki Kórnickiej odnaleziono trzeci autograf „*Hymnu o Zachodzie Słońca*” Słowackiego, pisany na papierze listowym z widokiem rynku w Krzemieńcu. Tekst ten wykazuje pewne różnice z tekstem, ogłoszonym w poznańskim „*Tygodniku literackim*” z 5 maja r. 1839.

Dr. Svitil-Karlik, autor książki „*Pod peruti białego orla*”, wybitny znawca literatury polskiej, tłumacz Kasprowicza, dokonał przekładu *Trenów i Fraszek Kochanowskiego*, które mają się ukazać w publikacji Czeskiej Akademii: „*Sbornik svetove poesie*”.

Dalszym etapem rozwoju sprężycie prowadzonego przez p. J. Kamińskiego „*Expresu kolejowego*” — jest rozszerzenie zakresu działalności pisma i w związku z tem jego przemianowanie na „*Expres komunikacyjny*”, którego pierwszy numer ukazał się w końcu lipca.

Polska Macierz Szkolna na terenie Czechosłowacji liczy 6.300 członków i utrzymuje jedno gimnazjum w Orłowej, 7 szkół wydziałowych, 10 szkół ludowych, 26 ochronek, jeden kurs ochraniarek, szkołę gospodarstwa domowego oraz dwie bursy. Do szkół tych uczęszcza następująca ilość dzieci: gimnazjum — 411, szkoły wydziałowe — 1104, ludowe — 643 oraz ochronki — 1.147. Poza tem Macierz subwencjonuje i nadzoruje: kurs szycia i kroju damskiego we Frysztacie, kurs handlowo-kupiecki w Orłowej, 10 szkół przemysłowych oraz szkołę gospodarstwa wiejskiego. 78 kół Macierzy posiada 70 bibliotek, zawierających przeszło 15 tys. tomów.

Książki dla dzieci i młodzieży.

Idzie w świat już piąte wydanie *Lolka Grenadjera*, przemiłej książeczki dla chłopców, napisanej i ilustrowanej przez *Antoniego Gawwińskiego*. Lolek Grenadjer od lat piętnastu błądzi wśród polskich dzieci, krzewiąc kult rycerskiej przeszłości Polski i Napoleona.

W Bibliotece książek różowych i błękitnych ukazały się następujące nowe tomiki: *Dziecko-szpieg* — przekłady szeregu nowel *A. Daudeta*,

Favre'a, *Karr'a*, *Richepin'a* i innych; krótkie powiastki *Jerzego Bierońskiego*: *Pod gołem niebem*; Bajka udramatyzowana *Henryka Rieffa*: *Zaczarowane kruki*; dłuższe opowiadanie *Ewy Szelburg*: *Przygody wesołej piątki*; *Janiny Lisowskiej*: *Wakacje Adasia*; *Zoffi Rzepeckiej* opowiadania *Z wiończęgi wakacyjnej nad morzem, w górach i nad jeziorem*.

Już 7 ilustrowanego wydania doczekała się młła książeczka z powiastkami *Marji Konopnickiej*: *Książka Tadzia i Zosi*, zawierająca łatwe i pouczające opowiadania dla dzieci.

Ania z Zielonego Wzgórza, *Z. M. Montgomery*, ukazała się

ŚWIAT KSIĄŻEK

Piętno Simony Bodève jest podobno pierwszą powieścią autorki-robotnicy i, jako takie, pewnego rodzaju rewelacją — dzięki głębokiej prawdzie i sile wyrazu, dojrzałości i zwartej budowie.

Romain Rolland, który powieść poprzedził nader gorącą przedmową, słusznie zwraca uwagę, że budowa ta jest nazbyt skupiona — gdyż chwilami książka sprawia wrażenie scenarjusza filmowego. Jest to jednak wrażenie powierzchowne — pod zwartością tętni bogactwo — może nawet nadmiar materiału, wybuchające w okresach krótkich, urywanych — stwarzając bogate pole dla współpracy czytelnika z autorką, z którą współpracować warto. Dzieje młodej dziewczyny z proletariatu paryskiego i jej postać, oddane plastycznie i z umiłowaniem — są, jak to się mówi, schwytane na gorącym uczynku. Czuć w książce wielki dar obserwacyjny autorki, świetną znajomość środowiska — i duży, szczyry talent.

Dobrze się stało, że dalszy cykl *Człowieka złudzeń Wassermana*, noszący tytuł „Ewa”, ukazał się w przekładzie pióra innego już tłumacza — Mirandoli. I to tłumaczenie nie jest wolne od pewnych drobnych usterek, oddaje jednak walory tego pięknego, interesującego dzieła.

Dalsze losy Krystjana Wahnschaffe, głównego bohatera, spletają się tu, jak i w cz. I, z szeregiem ciekawych postaci kobiecych, z których na plan pierwszy wybija się postać Ewy, od imienia której „Człowieka złudzeń” powieść druga” uzyskała swój tytuł.

Czekamy dalszego ciągu tej wartościowej powieści.

Powrót don Kiszota *K. G. Chestertona*, który niedawno wyszedł w przekładzie Mirandoli, jest — jak wszystkie utwory tego świetnego pisarza — książką nawskroś oryginalną — przez lekkość i wnikliwość satyry, głębokość spostrzeżeń nad problemami socjalnymi naszego czasu w zestawieniu z duchem średniowiecza, barwność i sensacyjność fabuły — i cie-

znów na półkach księgarskich, w piątym już wydaniu. Z niezwykłym zrozumieniem dziecięcego serca napisana, jest książeczka ta umiłowaną lekturą dziewczynek, a prawdziwą przyjemność może sprawić i dorosłemu czytelnikowi.

kawy rysunek postaci, nieszablonych, pełnych życia, wyrazu i sentymentu.

Rudy Jazon i Zakładnik, dwie stanowiące całość powieści *Hall Caine'a* ukazały się w przekładzie polskim Marji Kreczowskiej. Gra pierwotnych namiętności ludzkich, rozsnuta na tle surowych stosunków islandzkich z początków zeszłego stulecia, interesujące typy zaprawdę nieprzeciętnych ludzi, prosto i sugestywnie ujęte — to walory powieści tego, jednego z najpoczytniejszych pisarzy angielskich. Przekład dobry — ale, jak wynika z treści, przedstawiono tytuły powieści — „Zakładnikiem” winien nazywać się epilog — część pierwsza zaś — „Rudy Jazon”.

Serce kobiety Pantelejmona Romanowa, które ukazało się w polskim przekładzie, to zbiór nowel jednego z ciekawszych pisarzy t. zw. sowieckich. Interesujący tomik przynosi głęboką a wolną od wszelkiej polityczno-społecznej tendencji analizę serca i duszy współczesnej inteligentnej kobiety rosyjskiej — ubraną w doskonałą formę beletrystyczną.

W tymże cyklu „Roju” ukazał się przekład powieści *Wiryneja Lydji Sejfulliny*, autorki tak ciekawej książki: „Mierzwa”. Treścią powieści są dzieje bohaterki, Wirynei, i jej kochanka w czasie dokonywania się przewrotu bolszewickiego we wsi rosyjskiej.

„Biblioteka Historyczno-Geograficzna” „Roju”, która dzięki swej nader niskiej cenie i doborowi tematów, łatwo trafiających do najszerszych warstw tych nawet czytelników, co w czytaniu szukają tylko odpowiednio „mocnych dreszczów”, jest skutecznym środkiem walki z zupełnie bezwartościową, obliczoną na najordynarniejszą sensację, tanią tandetą, jaka w r. 1924 stanowiła niemal 23% produkcji wydawniczej, obchodzący swoisty jubileusz — wydawczy setny tomik *Janusza Iwaszkiewicza*, prof. Uniw. Wileńskiego — p. t. *Wielka prowokacja*. Tomik ten zawiera ciekawe dane, zaczerpnięte z

Archiwum Akt Dawnych, a dotyczące brudnej afery, jaką zorganizowały władze rosyjskie — stwarzając w r. 1865 rzekomy rząd narodowy, celem wprowadzenia do kraju i aresztowania wybitniejszych działaczy emigracyjnych.

Tłumaczenie do *Dziejów Rzymskich* Liwjusza *J. Konarskiego*; I księga — Rzym pod panowaniem królów, zawiera takie kwiatki: (str. 16) „Stworzywszy te nieśmiertelne dzieła,.... powstała nagle burza” i t. d.

Jako wydawnictwo Towarzystwa Przyjaciół Belgii w Warszawie ukazała się broszurka *Zdzisława Debickiego* p. t. *Belgia i Polska*. Autor podaje w niej ogólne a żywo ujęte résumé dziejów Belgii, zestawiając je z losami naszego kraju i wykazując spłót okoliczności, które sprawiły, że pewne ważne wydarzenia polityczne, pokrewne sobie, zachodziły mniej więcej w jednym okresie czasu w obu krajach.

Edward Rosset, naczelnik wydziału statystycznego magistratu łódzkiego, wydał broszurę: *Samorząd a problem mleczny*, w której oświetla sprawy zaniechania problemu mlecznego przez samorządy miejskie, niedocenianie jego znaczenia, oraz wykazuje konieczność zmiany tej polityki.

Wyszło z druku nowe (2-ie) poprawione wydanie podręcznika dla seminarjów nauczycielskich prof. Uniw. Jagiellońskiego, *dr. Stanisława Kota* p. t. *Dzieje wychowania*.

Wyszło świeżo nowe, 13-te wydanie pożytecznego podręcznika dla szkół średnich *dr. Anatola Lewickiego* w opracowaniu *dyr. Jana Friedberga* p. t. *Historja Polski*.

Ukazał się narazie tom I podręcznika, dla klasy V i VI, obejmujący dzieje Polski do 3 rozbiorów włącznie. Wydanie to zostało przerobione i przystosowane do najnowszych zdobyczy wiedzy, zmieniających poglądy na szereg spraw z okresu polskiego średniowiecza. Tom II — w przygotowaniu.

W dniach najbliższych ukaże się w druku *Podręcznik Biologii* Ogólnej dla 8 klasy gimnazjalnej, pióra *dr. Jana Wilczyńskiego*, prof. Uniw. Wil. i redaktora „Biblioteki Biologicznej”. Podręcznik, oparty na najświeższych zdobyczach wiedzy, tak szybko kroczącej naprzód w tym zakresie, zaopatrzony nadto w szczegółowe wskazówki, dotyczące szeregu obowiązujących ćwiczeń, odda niewątpliwie poważne usługi nauczycielstwu i młodzieży szkolnej.

Agitacja sowiecka, dążąca do wywoływania w państwach „burżuazyjnych” zamieszek i rozruchów, których terenem były i mają być przedewszystkiem miłasta, skłoniła *ppt. S. G. Stefana Roweckiego* do napisania i wydania pracy p. t. *Walki uliczne*. Praca przynosi opartą częściowo na doświadczeniach ostatnich lat i wiedzy wojskowej wszechstronną analizę warunków walk ulicznych i tłumienia rozruchów w miastach, historję ważniejszych zamachów komunistycznych ostatnich lat (Hamburk, Bułgaria, Tallin), wreszcie rozpatruje zasady walki klasowej i domowej, oraz charakteryzuje agitację sowiecką i rosyjskie przygotowania wszechrewolucyjne.

Zwolennikom literatury sensacyjno-kryminalnej możemy zalecić dwie

ostatnio wydane w polskim przekładzie powieści *Edgara Wallace'a*: *Szajka zgrozy* i *Czerwony krąg*. Można by dyskutować nad sprawą zasadniczej oceny tego rodzaju literackiego ale — niezależnie od tej oceny — trzeba przyznać, że powieści *Wallace'a* zajmują w tej dziedzinie jedno z wybitniejszych miejsc, dzięki niezwyklej dynamice akcji, umiejętności trzymania czytelnika w napięciu aż do ostatnich kart i umiejętności konsekwentnego rozwikływania piętających się wciąż w akcji zagadnień i komplikacji — zwłaszcza w *Szajce zgrozy*.

Ukażają się IV wydanie *Zarysu geometrii analitycznej* na płaszczyźnie *Jana Zydlera*.

Ukażają się w druku samouczek: *Język francuski dla Polaka*

bez pomocy nauczyciela, ułożony przez *J. Fauconard'a*.

Ludzie z podbieguna, powieść *Edwarda W. Stranda*, przełożona niedawno pięknym językiem przez *Artura Górskiego*, jest niewątpliwie jedną z najlepszych powieści, których przekłady ukazały się w ostatnich czasach. Surowy egzotyzm klimatu, przyrody i psychiki ludzkiej nadaje specjalny urok książce tęgiego, a niemal nieznanego u nas pisarza. Plastyczne, mocno narysowane typy zahartowanych w walce z morzem i surową przyrodą skandynawską rybaków, dosadna a pełna artystycznego umiaru charakterystyka środowiska, subtelnie kreślone typy kobiece — głęboko odczute i pewną ręką kreślone obrazy natury — to walory tej nieprzeciętnej książki.

BIBLIOGRAFJA.

I. Słowniki. Encyklopedje. Dzieła zbiorowe.

ARCT MICHAŁ. Słownik 31000 wyrazów obcych, wyrażań i przysłów cudzoziemskich. Wyd. ósme poprawione. Warszawa 1928. M. Arct. 8°. str. 382. zł. 12.

II. Bibliografja. Księgoznawstwo. Muzea.

Druki kaliskie, znajdujące się w bibliotece pedagogicznej polskiej *Adama Szymańskiego* w Warszawie. Warszawa 1928. Skł. Dom książki polskiej. 8°. str. 10. zł. 3.

HAŁACIŃSKI K. Exlibris St. Jakubowskiego. Kraków 1928. Koło miłośników exlibris przy Tow. miłośników książki w Krakowie. 8°. zł. 8.

ŁYSAKOWSKI ADAM BR. Katalog przedmiotowy. Część I: Teorja. Wilno 1928. Wyd. uniwersytecki. Biblioteki Publ. Skład Domu książki polskiej. 8°. str. 190. zł. 8.

III. Teologja. Kościół.

BÓR ANDRZEJ. Prześladowanie kościoła katolickiego w Meksyku. Studja na dobie № 12. Warszawa 1928. Kronika Rodzinna. 8°. str. 108. zł. 2.

IV. Filozofja. Psychologja.

BESANT ANNIE. Wtajemniczenie czyli droga do nadzłowieczeństwa. Warszawa 1928. Sp. Wyd. „Adyar” Kruca 23 m. 11. 8°. str. 114. zł. 4.

BILIKIEWICZ TADEUSZ DR. Zagadnienie życia w świetle zasad psychologii porównawczej. Z przedmową d-ra Witolda Rubczyńskiego prof. Uniw. Jagiell. Kraków 1928. Księg. S. A. Krzyżanowskiego. 8°. str. 307. zł. 16.

V. Nauki przyrodnicze. Matematyka.

GOŁĄB ST. JAKUBOWSKI A. Zbiór zadań z matematyki wyższej. Zeszyt II. Kraków 1928.

Nakł. kółka matem.-fiz. U. U. J. Księg. głw. Gebethner i Wolff. 8°. str. 320. zł. 14,20.

DYAKOWSKI BOGDAN. Z przyrody Baltyku. Z 22 rycinami w tekście. Dla wszystkich. Serja C. Bibl. przyr.-geograf. St. II. 208. Poznań 1928. Nakł. księg. św. Wojc. 8°. str. 75. zł. 1,60.

VI. Geografja. Krajoznawstwo. Podróże. Mapy.

BRODZKI JAN DR. Przez Włochy do ziemi Faraonów. Wspomnienia i nastroje lekarza w Egipcie. Raciborz 1928. Nakł. Drukarni Reinharda Meyera w Raciborzu. 8°. str. 288. zł. 4,40.

BZOWSKI K. Geografja Polski, podręcznik dla klasy IV gimnazjalnej. Wyd. V. Zupełnie przerobione i przystosowane do programu Ministerstwa z r. 1927. Warszawa—Kraków 1928. Skł. Gł. Księg. Arcta w Krakowie u autora ul. Konfederacka 1 m. 5. 8°. str. 188. zł. 4,80.

KOLANOWSKI W. i PIASECKI M. P. Mapa radiotelefoniczna Europy. Warszawa 1928. Skład Gebethner i Wolff. 8°. zł. 1,50.

LEPECKI M. B. Opis stanu Parana. Biblioteka dla emigrantów № 4. Warszawa 1928. Wyd. Pols. Tow. Emigr. Skł. Domu książ. polskiej. 8°. str. 48. zł. 0,60.

LOTH JERZY DR. Zarys dziejów rozwoju horyzontu Geograficznego na tle historii odkryć. Kraków 1928. Nakł. księg. geog. „Orbis”. 8°. str. 200. zł. 7,60.

Mapa komunikacyjno-pocztowa Rzeczypospolitej Polskiej z ostatnim podziałem administracyjnym. Warszawa 1928. Tow. Kartogr.-wyd. „Gea”. zł. 10. 5. podkl. z war. zł. 20.

Mapa turystyczna Karpat polskich. Skala 1:100.000. Arkusz J. Krynica—Nowy Sącz. Warszawa 1928. Nakł. „Gea”. zł. 4.

IX. Historia literatury. Krytyka literacka.

ŁUKASIK STANISŁAW H. Sienkiewicz w Rumunji. Warszawa 1928. Skł. Gebethner i Wolff. 8°. str. 28. zł. 2.

PIGOŃ STANISŁAW. Ze studjów nad tekstem „Pana Tadeusza”. Trzy notatki. Kraków 1928. Tow. Miłośników książki. Skł. Gebethner i Wolff. 8°. str. 46. zł. 4.

X. Historia i nauki pomocnicze.

ARASZKIEWICZ T. Hieronim Łopaciński 1860—1906. № 2. Biblj. Lubelskiego Tow. mił. książek. Lublin 1928. Ossolineum. 8°. str. 46. zł. 6.

BIESZK KAZIMIERZ DR. ks. Walka Zakonu krzyżackiego z Polską o przynależność kościelną archidjakoconatu pomorskiego. Toruń 1928. Nakł. Tow. Naukowego. Skł. Dom książki polskiej. 8°. str. 56. zł. 1,50.

DMOWSKI TADEUSZ DR. Moich dziesięć lat w Polsce odrodzonej (wspomnienia). Warszawa 1928. F. Hoesicki. 8°. str. 166. zł. 3,50.

DOBRYZCKI A. DZ. 60 tematów maturalnych z historii powszechnej, średniowiecznej i nowożytnej. Przejściel maturalny cz. II. Lwów 1928. Spł. Wyd. Nila. 2. 8°. str. 112. zł. 1,80.

GLINKA WŁADYSŁAW. Pamiętnik z wielkiej wojny. Tom IV. Koniec wygnania i powrót do kraju. 18 lutego—4 październik. 1918 r. Warszawa 1928. Skł. Gebethner i Wolff. 8°. str. 209. zł. 6.

KACZMARCZYK KAZIMIERZ. Włost w Poznaniu na przełomie XV na XVI wiek. Poznań 1928. Skł. Fiszer i Majewski. 8°. str. 40. zł. 4.

XI. Prawo i nauki społeczne.

ABRAMOWSKI EDWARD. Idee społeczne kooperatywności. Warszawa 1923. Dom Ks. polskiej. 8°. str. 54. zł. 1.

ASBRUK GUSTAW. Szwecja. Kraj Ludzie. Z historii Szwecji. Warszawa 1928. Nakł. K. Hoesicka. 8°. str. 167. zł. 10.

BLASZCZYŃSKI K. Postępowanie administracyjne. Poznań 1928. Fiszer i Majewski. 8°. str. 187. zł. 5.

Budownictwo społeczne rozwiązaniem kwestji mieszkaniowej. Warszawa 1928. Skł. T-wo miłośników wiedzy i przyrody. Bracka 18. 8°. str. 50. zł. 1.

BUKOWIECKI STANISŁAW. Przed rewizją konytucyjną. Warszawa 1928. Nakł. Zw. Napr. Peczynospolitej. Skł. Adm. „Przełom” Nowy Świat 21 i Dom książki pols. 8°. str. 102. zł. 1.

LANGE OKAR. Socjologia i idea społeczeństwa Edwarda Abramowskiego. Kraków 1928. Nakł. Krak. Spł. Wyd. 8°. str. 80. zł. 3.20.

TENICHEL ZYGMUNT dr. s.d.w. Prawo prywatne, międzynarodowe i międzydzielnicowe. Kraków 1928. Księg. Powszechna św. Tomusza. Skł. Dom książki polskiej. 8°. str. 100. zł. 2.75.

Kodeks karny Rosji sowieckiej. 1927. Przełożył i wstępem zaopatrzył dr. R. Lewski. Przedmowę napisał prof. W. Makowski. Warszawa 1928. Wyd. Semin. prawa karn. U. W. Skł. F. Hoesick. 8°. str. 48. zł. 2.

Porównanie wyznania rzymsko-katolickiego z ewangelicko-reformowanym. Wilno 1928. Nakł. Kolegium wileńskie. ewang.-reform. 8°. str. 62. zł. 3.50.

XIII. Wychowanie. Szkolnictwo.

BATKO STANISŁAW. Nauka obywatelstwa. Podręcznik dla szkół handlowych, przemysłowych i dokształcających. Kraków 1926. Nakł. Miejsk. Muz. Przem. im. dr. A. Baranieckiego 8°. str. 71. zł. 1.

BOBKOWSKA WANDA dr. Nowe prądy w polskim szkolnictwie ludowym w początku XIX w. 1 ryc. w tekście. Kraków 1928. Nakł. Polskiej Akad. Umiej. 8°. str. 318. zł. 9.

DĄBROWSKI PIOTR ZYGMUNT. Nauka o dziecku. Podręcznik do użytku sejmiarzów nauczycielskich i nauczycieli szkół powszechnych. Z 45 rysunkami w tekście. Wydanie drugie, poprawione i uzupełnione. Lwów 1928. Książnica Atlas. 8°. str. 200. zł. 5.40.

Kursy wakacyjne dla kwalifikowanego nauczycielstwa ludowego w początku XIX w. Warszawa 1928. Min. W. R. i O. P. Skł. księgarnia „Atlas” 8°. str. 94. zł. 1.80.

PRZANOWSKI W. SZCZAWIŃSKA M. WÓJCIK J. Samorząd w szkole powszechnej (Przykłady realizacji). Z przedmową prof. B. Nawroczyńskiego. Biblij. dzieł pedagogicznych r. III. № 17. Warszawa 1928. Nakł. „Naszej księgarni”. 8°. str. 110. zł. 4.50.

XIV. Wychowanie fizyczne. Sporty.

LURICZ-SZYDŁOWSKI kpt. i MIFRZEJFWSKI kpt. Zabawy i gry ruchowe dla wojska i stowarzyszeń P. W. Poznań 1928. Wyd. Centr. wojsk. pism. i sport. Skł. Główn. księg. wojsk. 8°. str. 55. zł. 1.50.

XV. Książki szkolne.

ARCHUTOWSKI ROMAN ks. Historia kościoła katolickiego w zarwie IX wydanie. Warszawa 1928. Książnica-Atlas. 8°. str. 285. zł. 6.

BUZEK KAROL i KUBISZ JERZY. Elementarz i pierwsza książka do czytania. Podręcznik przeznaczony na pierwszy i drugi oddział szkoły powszechnej. Bytom 1927. Nakł. Sp. Wyd. „Katolik”. Skł. Dom książki polskiej. 8°. str. 208. Opr. zł. 4.80.

CYCERO JULIUSZ M. W obronie prowincji Sycylii. Lwów — Warszawa 1928. Książnica Atlas. 8°. str. 196. zł. 6.40.

MORAWSKI KAZIMIERZ. 100 czytanek dla dorosłych. Warszawa 1928. Skł. Gł. księg. wojsk. 8°. str. 223. zł. 2.50.

XVI. Książki dla dzieci i młodzieży.

BALICKI JULIUSZ i MAYKOWSKI STAN. Bedziem polakami. Drugi rok nauki języka polskiego w szkołach średnich ogólnokształcących. Lwów 1928. Wyd. Zakł. nar. im. Osso-

Hńskich. 8°. str. 485. krt. zł. 7.

BEDNARSKI R. K. Władca i pan Europy. (Legenda). Lwów. 1928. Nakładem autora. 8°. str. 29. zł. 1.50.

BUSEK WILHELM. 6 wesołych historyjek dla naszych dzieci z 125 rycinami. Przełożył Sperdor. Lwów 1928. Księg. dr. M. Bodeka. 8°. str. 127. krt. zł. 3.

CURWOOD J. O. Łowcy wilków, przekład J. Marlicza. Nakład Księg. św. Wojciecha. 8°. str. 195. zł. 3.50.

Rozwiązanie konkursu № 7.

1) „*Są banki bez pieniędzy, kłosa bez ziarna*” i t. d. — Zdanie z książki Z. Kisielewskiego: „Amerykanka”.

2) „*Zawołał chłopca i kazał mnie oczcścić*” i t. d. — Zdanie z książki J. Jankowskiego: „Niezwyczajne historie”.

3) „*Czyż nie ma pan duszy wojownika*” i t. d. — Zdanie z książki J. Conrada-Korzenińskiego: „Opowieści zasyłane”.

W losowaniu, odbytem w dniu 20. VIII, w lokalu redakcji „Tygodnika Ilustrowanego” w obecności pp. M. Prüferowej, H. Tafiskiej i A. Bułakowskiego — nagrodę za rozwiązanie tego konkursu przypadł jak następuje: Dr. J. Szawelski w Siedlcach — bon na książki na sumę zł. 100.—; p. E. Wintochowa w Warszawie: *Orzeszkowa*: „Gloria Victis”; p. C. Adamczykowa w Warszawie: *Perzyński*: „Dwoje ludzi”; p. M. Referowska: *Jankowski*: „Historie niezwykłe”; p. R. Kosela — Sandomierz — *Czekalski*: „Milczące młyny”; p. W. Mogilnicki w Bzowcu: *Goetel*: „Wyspa na chmurnej północy”; p. B. Karwasinski w Łomży: *Lange*: „Nowy Tarzan”; p. M. Świerżowicz w Sandomierzu: *Weysenhoff*: „O sztuce pisarskiej Pawła Cazin”; p. S. Nietubicz w Białymstoku: *Makuszyński*: „Śmieszni ludzie”; p. J. Dajnowiczówna, Warszawa: *Choynowski*: „O pięciu panach Sulerzyckich”; p. I. Paszczyńska w Łodzi: *Rembek*: „Nagan”.

EWA SZELBURG. Przygody wesołej piątki. Warszawa 1928. Biblij. Książ. różowych № 35. Skł. Gł. Domu książ. pols. 8°. str. 93. zł. 1.50.

GEBARSKI STEFAN. Tajemnica fakira. Powieść pod różnicza po Indach. Warszawa 1928. Wyd. Księg. Popularnej. 8°. str. 118. zł. 2.25.

HERTZ BENEDYKT. Przygody Magdusi. Wydanie drugie. Warszawa 1928. Wyd. Mortkowicza. 8°. str. 147. kart. zł. 5.

LEPECKI M. B. Zew olczyzny. Powieść w dwóch tomach. Tom I. Warszawa 1928. Biblij. książek błękitnych № 40. 8°. str. 101. zł. 1.50.

LISOWSKA JANINA. Wakacje Adasia. (Biblij. ks. różowych № 36). Warszawa 1928. Dom Ks. polskiej. 8°. str. 110. zł. 1.50.

LUBECKI KAZIMIERZ Dr. Legenda gór. Tragedja narodowa. Aktów 4 z prolog. i epilogiem. Koźmin 1928. Skł. Domu książ. pols. 8°. str. 40. zł. 1.80.

Płomyczek. Tygodnik z obrazkami dla młodszych dzieci. Pod redakcją J. Porazińskiej. Wyd. rok dwunasty. Warszawa 1928. Nakł. Zw. Pals. Naucz. Szk. Powsz. 8°. str. 656. opr. zł. 8.50.

Płomyk. Tygodnik ilustrowany dla dzieci i młodzieży. Pod redakcją H. Radwanowej. I półroczny rok szk. 1927/28. Wydawnictwa rok dwunasty. Warszawa 1928. Nakł. Zw. Naucz. Szk. Powsz. 8°. str. 490. opr. zł. 7.50.

Płomyk. Tygodnik ilustrowany dla dzieci i młodzieży. Pod redakcją H. Radwanowej. II półroczny rok szk. 1927/28. Wydawnictwa rok dwunasty. Warszawa 1928. Nakł. Zw. Pals. Naucz. Szk. Powsz. 8°. str. 510. opr. zł. 7.50.

ROSS T. Podwójna gra. Warszawa 1928. D. K. P. 8°. str. 136. zł. 5.

ŚWIDERSKA MARJA. Ostatni Piast na Śląsku. Opowiadanie historyczne według podań ludowych. Pisma tom II. Kraków 1928. Nakł. Tow. Szk. Lud. Skł. Dom książki pols. 8°. str. 43. zł. 1.

WISZNIEWSKI LUDWIK. Dobrzy ludzie. Tom I. Warszawa 1928. Biblioteka książek błękitnych № 35. 8°. str. 89. zł. 1.50.

ŻYTKOWSKI STANISŁAW. Król trzęsawisk. Fantazja sceniczna w 3 odsłonach. Warszawa, 1928. Biblijot. książek błękitnych № 39. 8°. str. 81. zł. 1.50.

XVIII. Literatura piękna. Pomniki literackie.

AWERCZENKO ARKADJUSZ. Humor dla głupców. Przełożył Eugeniusz Cekański. Warszawa 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 174. zł. 1.25.

BAŁUCKI MICHAŁ. Garbuska. Powieść tom VIII ośmego zboru. Warszawa 1928. „Oświata”. 8°. str. 204. zł. 4.50.

BERTHEL F. Władczyni osady. Romans. Lwów 1928. Nakł. Księg. Towarz. Szkoły Ludow. 8°. ssi. 154. zł. 1.85.

BUŁANOW J. Złoto i marmur. Warszawa 1928. Nakł. Księg. Bracka 1. 8°. str. 124. zł. 1.50.

CAINE WILLIAM. Zrządzenie losu. (Przygody Mendozy). Autorzowny przekład z angielskiego. P. Centnerszwerowej. Warszawa 1928. Biblij. Grosz. 8°. str. 153. zł. 1.45.

CZAPLIŃSKI F. Grzech Anki. Powieść oparta na tle handlu żywym towarem. Warszawa 1928. Nakł. Autora. 8°. str. 135. zł. 1.50.

DOYLE CONAN ARTUR. Gdy Szełok Holmes wrócił z Lhasy. Z oryginału przełożył Czesław Zdobych. Z 10 rycinami. Lwów 1928. Księg. M. Bodeka. 8°. str. 191. zł. 2.40.

DRESDNER KAROL. Helne i nieznanca. Poezje. Lwów 1928. Księg. B. Połonickiego. 8°. str. 45. zł. 2.

DUWERNOIS HENRYK. Bestie. Warszawa 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 249. zł. 2.50.

DUWERNOIS HENRYK. Maksym. Z poważ. autora przeł. Pajon de Moncets. Warszawa 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 204. zł. 2.50.

DZIERŻBICKI W. Kapitan djabel. Warszawa 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 192. zł. 1.45.

ELJASZ BERTHEL. O życie i miłość Szlubi mamautów (romans). Lwów 1928. Księg. Tow. Szkoły Ludowej. 8°. str. 119. zł. 1.25.

FERRERE CLAUDE. Równa pod Cuzzimą. Przekład Steinklera. Lwów 1928. D7. M. Bodek. 8°. str. 249. zł. 3.90.

GLUZIŃSKI TADEUSZ. Przygoda (dwie opowieści). Poznań 1928. Wyd. Polskiej. (R. Wagner.) 8°. str. 230. zł. 3.

- OZOWSKI JUNOSZA A.** Hrabina z Polesia. Powieść podróżnicza. Warszawa 1928. Nakł. księgarń Bracka 1. Warszawa 1928. 8°. str. 147. zł. 1.75.
- HAGGARD RIDER.** Zemsta Maiury. (Powieść egzotyczna). Przełożył Witold Lechener. Warszawa 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 135. zł. 1.50.
- HALICZ JERZY.** Chłińskie cienie. (Powieść.) Warszawa 1928. Bibl. Nowość. 8°. str. 210. zł. 4.
- HENRY O.** Szlachetny farmazon. Przełożył Aleksander Wat. Warszawa 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 187. zł. 1.95.
- JAWORNICKI M. ALEKSANDER.** Synowie Kaina. Powieść w dwóch tomach. Warszawa 1928. Bibl. Domu Podlis. 8°. str. 326. zł. 4.
- JAWSLAWSKI M.** Czerwone jaskółki. Bibl. Nowości w Warszawie. Wydaw. St. Cukrowski. 8°. str. 158. zł. 1.25.
- KOCHANOWSKI JAN.** Fraszkli. Przedmowę i glossy dołączył dr. St. Lempicki. Lwów 1928. Skł. Dom książki pols. 8°. str. 120. zł. 15.
- KRICHNAMURTI J.** Szukanie. Poezje. Warszawa 1928. Nakł. księg. F. Hoesicka. 8°. str. 84. zł. 7.
- LOURDES ALBERT.** Handel żywym towarem. (droga do Buenos-Aires). Szkice z życia białych niewolnic w Argentynie. Tomaczył z 30 wydania oryginału K. Rychliński. Lwów 1928. Dr. R. Rodek. 8°. str. 224. zł. 3.90.
- ŁACIAK B.** ks Judyta. Opow. z dziełw starszego zakonu. Warszawa 1928. Księg. „Polak-Katolik”. 8°. str. 88. zł. 0.50.
- MANZI MICHAŁ.** Tajemnice Atlantydy. Przełożyła Marja Ostoja-Zawadzka. Warszawa 1927. Skł. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 114. zł. 1.25.
- MARCZYŃSKI A.** Świat w pomieniach. Poieść z niedalekiej przyszłości. Warszawa 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 308. zł. 6.
- MEISSNER JANUSZ.** Eskadra. powieść lotnicza. Warszawa 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 166. zł. 1.45.
- NAPIERSKI STEFAN.** List do przyjaciela. Warszawa 1928. Nakł. księg. F. Hoesicki. 8°. str. 70. zł. 4.
- Niewidoma. Opowieść z czasów prześladowania Kościoła katolickiego w Irlandji. Warszawa 1928. Księg. „Księg-Katolik”. 8°. str. 175. zł. 0.80.
- NIWIŃSKI JAN.** Nellimore (Lot nad Atlantykiem). Powieść lotniczo-radjowa. Poznań 1928. Wyd. Tania książka. Skł. Dom książki pols. 8°. str. 159. zł. 1.
- ORCZY BR.** Szkarłatny kwiat. Powieść. Przekład autoryzowany z angielskiego P. Ledóchowskiej. Poznań 1928. Nakł. księg. Św. Wojciecha. 8°. str. 320. zł. 5.50.
- OSSENDOWSKI F. ANTONI.** Szkarłatny kwiat kamelji. Opowieść z życia Japonji. Poznań 1928. Wyd. Polskie. (B. Wagner). 8°. str. 222. zł. 3.
- OSTROWSKA BRONISŁAWA.** Tartak słoneczny. Warszawa 1928. Nakł. F. Hoesicka. 8°. str. 75. zł. 4.
- RASIN JAROMIR.** Dusza kobiety. Z cze-skiego przełożył Marjan Szykowski. Kraków 1928. Skł. Gebethner i Wolff. 8°. str. 64. zł. 14.
- ROMANDA EMIL.** Bunt ziemi. Poezje. Drzeworyty oryginalne art. mal. E. Schinaglia. Warszawa 1928. Skł. Dom książki polskiej. 8°. str. 52. zł. 1.50.
- RYHLIŃSKI JERZY BOHDAN.** Róża korsarska. Poznań 1928. Wydanie Polskie. (R. Wagner). 8°. str. 213. zł. 3.
- SCHNITZLER ARTUR.** Panna Elza. Przekład Jadwigi Przybyszewskiej. Warszawa 1928. Tow. wyd. „Rój”. 8°. str. 135. zł. 1.50.
- SIEROSZEWSKI WACŁAW.** Mitość samuraja (powieść). Warszawa 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 226. zł. 5.
- STYRES M. RUBY.** Miękkie serce. (heart) Przekład autoryzowany z angielskiego. Warszawa 1928. Bibl. Groszowa. 8°. str. 172. zł. 1.45.
- TARKINGTON BOOTH.** Książę krwi. (Mon-sieur Beancatre). Warszawa 1928. Bibl. Grosz. 8°. str. 123. zł. 1.45.
- TARKINGTON BOOTH.** Plutokrata. Powieść II tomy. Warszawa 1928. Bibl. Groszowa. 8°. tom I str. 250, tom II str. 230. Tom I i II zł. 13.
- TUWIM JULIAN.** Wiersze zebrane. Warszawa 1928. Nakł. księg. F. Hoesick. 8°. str. 379. zł. 13.
- URWANCEW L.** Chrystus zmartwychwstał. Powieść w trzech tomach. Warszawa 1928. Bibl. Nowości. 8°. str. 160. zł. 1.25 za tom.
- WALLACE EDGAR.** Jaśnie panienka. Powieść. Warszawa 1928. Bibl. Groszowa. 8°. str. 199. zł. 1.45.
- WALLACE EDGAR.** Czerwony krąg. Z upoważ. autora przełożył F. Mirandola. Stanistawów 1928. Inst. Wyd. „Renaissance”. 8°. str. 232. zł. 6.50.
- WALLACE EDGAR.** Szajka zgrozy. (The Ferrible Peojile). Z upoważnienia autora przełożył M. Tarnowski. Warszawa 1928. Inst. wyd. „Renaissance”. 8°. str. 188. zł. 7.
- WYLEŻYŃSKI AN.** Czarodziejskie miasto. Dom książki polskiej. 8°. str. 147. zł. 1.75.
- ZARZYCKA J.** Jawnogrzesznica. Warszawa 1928. Tow. Wyd. „Rój”. 8°. str. 197. zł. 1.45.
- ZAWISZANKA Z.** Poprzez fronty. Pamiętnik wywiadowcy. I pp. leg. na podstawie notatek spisanych w lutym i marcu 1915 rk. Rysunki wykonał ANK... Warszawa 1928. nakł. Główniej Księg. Wojskowej. 8°. str. 245. zł. 5.80.
- ZEGADŁOWICZ E.** Clara Caritas Sofia. Po-sagi i Poezja. Poznań 1928. Nakł. Fiszer i Ma-jewski. 8°. str. 49. zł. 12.
- ZEGADŁOWICZ EMIL.** Widma wskazówek. Elegje. Poznań 1928. Skł. Książnica-Atlas. War-szawa. 8°. str. 16.

XX. Sztuki plastyczne.

- KOLLER JERZY Dr.** Jacek Malczewski 1854—1925. Próba charakterystyki. Wyd. „Prasa”. Skł. Domu książ. pols. 8°. str. 36. zł. 2.
- KRUSZYŃSKI TADEUSZ Ks. Dr.** Złoty okres sztuki sycylijskiej. Kraków 1928. Nakł. księg. J. Czernieckiego. 8°. str. 126. zł. 20.

XXI. Technika. Rzemiosła.

- BIELSKI K.** Inż. Mechanika teoretyczna z 212 rys. w tekście. Tczew 1928. Nakł. Instytutu Wydawn. Szkoły Morskiej. 8°. str. 286. zł. 16.
- BRYŁA STEFAN** prof. dr. inż. Podręcznik inżynierski w zakresie inżynierji lądowej i wodnej. Zeszyt podwójny 29—30. Lwów 1928. Nakł. księg. B. Polonickiego. 8°. str. 6.
- BRYŁA STEFAN** prof. dr. inż. Podręcznik inżynierski w zakresie inżynierji lądowej i wodnej, tom II Mosty, statyka budowli. Lwów 1928. Lwów—Polonicki. 8°. zł. 50.
- CYPRJAN TAD. i GARDULSKI BOL.** Podręcznik fotografji dla początk. Poznań 1928. Wyd. Kaź. Greyer. Ulica 27 grudnia № 20. 8°. str. 110. zł. 1.
- LENART BONAWENTURA.** Dzisiejsza oprawa i dobra oprawa. Warszawa 1928. Dom książ. pols. 8°. str. II. zł. 2.

XXII. Wojskowość.

- BEŁDOWSKI LUCJAN** por. Zarys historii wojennej 29-go pułku strzelców kaniłowski. Warszawa 1928. Skł. Gł. księg. wojsk. 8°. str. 31. zł. 0.90.

BILE HENRYK. Sto lat temu. Warszawa 1928. Nakł. „Polski Zbrojnej”. Skł. Księg. Wojsk. 8°. str. 48. zł. 1.20.

GONSIEWICZ S. Mjr. Terenoznawstwo, kartoznawstwo i zdjecia terenu. Podręcznik dla oficerów i szkół oficerskich. Wydanie II. Warszawa 1928. Wojskowy Instytut Nauk.-Wydaw. 8°. str. 265. zł. 6.

KUKIEL MARJAN Gen. Bryg. Manewr smo-leński 1812 r. Ze studjów nad strategicznym manewrem zaczepnym. Warszawa 1927. Wojsk. Inst. Nauk.-Wydawniczy. 8°. str. 98. zł. 2.

PAWLIK TADEUSZ kpt. S. G. Zarys historii wojennej 52-go pułku piechoty strzelców kresowych. Warszawa 1928. Skł. Gł. księg. wojsk. 8°. str. 27. zł. 0.90.

PEĆKOWSKI MIECZYSLAW kpt. S. G. Podręcznik taktyczny dowódcy drużyny strzelckiej. Bibl. podoficera tom II. Warszawa 1928. Gł. księg. wojsk. 8°. str. 168. zł. 3.80.

SYNOS JÓZEF Mjr. Zarys historii wojen. 6 pl. strzelców podhalańskich. Warszawa 1928. Skł. Gł. księg. wojsk. 8°. str. 29. zł. 0.90.

SZUCHATOWICZ D. LEON Por. Zarys histo-riji wojennej 53-go plk. piechoty strzelców kresowych. Warszawa. 1928. Skł. Gł. Księg. wojsk. 8°. str. 40. zł. 0.90.

XXIII. Medycyna. Higijena. Farmacja.

BYTOMSKI FRANCISZEK KSAWERY. Praktyczny podręcznik laboratoryjny. Część I i II. Warszawa 1928. Nakł. J. Czerwińskiego. Jasna 22. Skł. Dom książki pols. 8°. str. 270. zł. 7.50.

CIESZYŃSKI FRAN. KSAWERY dr. med. Higijena noworodka i niemowlęcia. Z 20 ilustracjami. Nakł. 2-gi. Warszawa 1928. Skł. Domu Książ. Polskiej. 8°. str. 80. zł. 2.50.

DOBRAŃSKI L. Co robić w wypadkach choroby zwierząt i drobin. (Groszowa Bibl. Rolnicza № 7). Z 5 rycinami w tekście. War-szawa 1928. Wyd. Księg. Rolnicza. 8°. str. 46. zł. 0.90.

ŁUKASIEWICZ K. Dr. Mjr. Lek. O różniczkowaniu paciorkowców. Warszawa 1928. Skł. Gł. Bibl. Ofic. Szk. Sanit. i Gł. Księgarni Woj-skowej. 8°. str. 22. zł. 2.

XXIV. Handel. Przemysł.

BOHDAN EDWARD. Morska polityka gospo-darcza Polski. Warszawa 1928. Nakł. tyg. „Przemysł i handel”. Skł. Gebethner i Wolff. 8°. str. 265. zł. 10.

XXV. Rolnictwo. Hodowla. Leśnictwo. Ogrodnictwo.

BRZOSZOWSKI STANISŁAW. Hodowla róż w gruncie i doniczkach. Ogrodnicze hodowle dochodowe. Warszawa 1928. Nakł. stow. prac. księg. 8°. str. 49. zł. 1.50.

BRZOSZOWSKI STANISŁAW. Winogrona, brzoszkwinię, morele. Ogrodnicze hodowle dochodowe. Warszawa 1928. Nakł. stow. prac. księg. 8°. str. 38. zł. 1.50.

Morwa jej hodowla i użytkowanie. Oprac. przez Z. M. Warszawa 1927. Kopernika 30. Wyd. Tow. popierania jedwab. w Polsce. 8°. str. 14. zł. 0.40.

XXVI. Varia.

BRZEZIŃSKI H. i WOJCIESZAK P. Wina owocowe. Zycie praktyczne № 41. Warszawa 1928. Tow. Wydawn. „Bluszcz”. 8°. str. 39. zł. 1.50.

Księgarnia Zakładu Narod. im. OSSOLIŃSKICH w Warszawie otrzymała na skład główny:

	Zł. gr.		Zł. gr.
Arasziewicz F. Hieronim Łopaciński 1860-1906	6.—	E. Reicher. Przedmową opatrzył Ks. Prof. W. Michalski. Zł. 4.50, na pap. czerp.	15.—
Berger A. Dr. Klasowy i nadklasowy charakter prawa karnego	1.—	Pamiętnik II zjazdu Bibliofilów Polskich w Warszawie (1926)	18.—
Ceramika polska. Katalog wystawy urządz. staraniem Muzeum Rzemiosł i Sztuki stosowanej w Warszawie w 1927 r.	8.—	Petruczyński F. Reforma Szkolna ze stanowiska demokracji	2.—
Documents Diplomatiques, Relations Polono-Lithuanennes, Conférence de Koenigsberg	8.—	Poczet członków Polskich Towarzystw Bibliofilskich w r. 1928	5.—
Górniewski L. Ks. Dr. Chrześcijańska teoria o państwie i wypływający stąd obowiązek płacenia podatków na rzecz państwa	4.50	Reicher E. Święty Wincenty à Paulo. Przedmową opatrzył Ks. Prof. W. Michalski	4.—
Górzyński S. O ideał wychowania społecznego młodego pokolenia	1.20	Rosłonec S. Dr. Samorzutne scalenie gruntów wśród mazowieckiej i podlaskiej szlachty zagrodowej	16.—
Hahn W. Bibliografia o Stanisławie Staszycu	5.—	Siestrzyński J. O litografii. Z rękopisu Biblioteki Ord. Krasińskich wyd., przedmowę i przypisy oprac. J. Muszyński	24.—
Janocki J. D. A. Józef Andrzej Hrabia na Załuskach Załuski	12.—	Staniewicz W. Dr. Prof. O program agrarny w Polsce i jego wykonanie.	10.—
Lamblin R. Groza władztwa żydowskiego. Panowanie izraela u anglosaksonów.	3.50	— Przebudowa ustroju rolnego w Polsce.	6.—
Lewicki K. Szkoła jako teren propagandy bibliofilskiej	3.—	Stanisław Staszyc. Księga zbiorowa pod red. Z. Kukulskiego. Z ilustr.	80.—
Maciejewski K. Dr. Ratujmy nasze państwo od grożącej mu ruiny	1.20	Studja Katolickie I	2 80
Materiały do Monografji Lublina: Wilkierze XV—XVII w. Wyd. L. Białkowski	3.—	Świerkowski K. Karol Estreicher. Bibliografia prac jego i literatury o nim	10.—
— Lublin w księgach wójtowsko-ławniczych XVII—XVIII w. napisał J. Riabinin	3.—	Zalewski L. Ks. Dr. Genethliacon Najasn. Wład. Królewicza Polskiego y Szwecckiego od Joachima Bielskiego napisane	4.50
Modlitwy Świętego Tomasza z Akwinu. Przetł.			

Katalogi księgarnia wysyła odwrotnie i bezpłatnie.

NIEZBĘDNA DLA STUDJUJĄCYCH HISTORIĘ

HISTORYKA

prof. MARCELEGO HANDELSMANA

ukazała się w nowem, znacznie rozszerzonym

i uzupełnionem wydaniu.

Cena zł. 13.—

NAKLAD GEBETHNERA I WOLFFA

ŻĄDAJCIE WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH

N O W O S C I M. A R C T A

J. I. KRASZEWSKIEGO POWIEŚCI HISTORYCZNE

30 wybranych powieści w 80 tomach

dobry papier, wyraźny druk, ładne okładki, trwała oprawa.

Przy zamówieniach całego cyklu WARUNKI ULGOWE:

W Warszawie:	broszurow.	zł. 80.—	płatne kwartalnie po	zł. 10.—
	oprawne	128.—	" "	" " 16.—
Poza Warszawą:	broszurow.	80.—	" "	" " 10.—
	oprawne	144.—	" "	" " 18.—

BROSZURA: J. I. KRASZEWSKI I JEGO POWIEŚCI HISTORYCZNE
ORAZ WYCZERPUJĄCE PKOSPEKTY

B E Z P Ł A T N I E

Pol. Tow. Miłośników Fotografji

PODRĘCZNIK FOTOGRAFJI

Przewodnik praktyczny dla amatorów i zawodowców Opracowany podług Vogla przez T. Barzykowskiego i J. Jaroszyńskiego, pod redakcją St. Schönfelda. Str. 320. Z rycinami i tablicami. Wydanie 3-cie.

TREŚĆ: Obiektyw. Przesłona. Migawka. Kamera. Ciemnica i jej urządzenie. Materiał negatywow. Zdjęcia. Negatywy. Płyty barwne. Pozytywy. Przejrocza. Powiększenia. Sposoby sporządzania odbitek. Kinematografia amatorska. Słowniczek. Cena zł. 8.—, w opr. zł. 11.—

Dr. K. RADWAN-PRAGŁOWSKI

CZŁOWIEK SILNEJ WOLI

Nowe metody zdobycia siły woli, energii, zdrowia i radości życia. Książki dla Wszystkich (KdW). № 716 — 718.

TREŚĆ: Diagnoza woli. Potęgowanie aktywności. Gimnastyka psychiczna. Dyscyplina woli. Technika wywoływania uczuć. Tablice sugestywne. Cisza i spokój. Ćwiczenia oddechu. Gimnastyka woli. Skoncentrowany wzrok. Samowmówienie. Cena zł. 2.40

RUPERT HUGHES

TAJEMNICA BRYŁY LODU

Powojenna powieść amerykańska.

Spolszczył T. ŻUK-SKARSZEWSKI.

Czerwone książki № 4 — 5. Cena zł. 6.40 w opr. 8.—

Ciało pięknej Clelji znajdują zamrożone w lodzie jeziora. Młody i dzielny Larrick, ex cowboy, który ją kochał, i przyjaciółka obojga, sympatyczna Nancy Fleet, postanawiają dojść przyczyny nieszczęścia. Nancy udaje się to prawie kosztem własnego życia. „Balzak Amerykański”, jak nazywają Ruperta Hughesa, daje w tej zagadkowej i tajemniczej, a o bardzo wysokim poziomie literackim, powieści obraz powojennych stosunków amerykańskich od balów Nowego Yorku do stepów Texasu: szczególnie obrazowo są przedstawione zwyczaje, nastroje i prądy myśli nurtujące w młodym pokoleniu. Książka porywająca i pełnowartościowa.

W r. 1859 — pradziad

w r. 1885 — dziadek

w r. 1905 — ojciec

wszyscy

czytali

i czytają

TYGODNIK ILLUSTROWANY

najstarsze,

najlepsze

i największe

polskie czasopismo
ilustrowane

Prenumeratę przyjmuje

Administracja — Warszawa — Zgoda 12,

wszystkie księgarnie w Warszawie i na prowincji
oraz kioski T-wa „Ruch“.

w r. 1928 — syn.

Żądajcie ostatnich nowości!

	Zł. gr.		Zł. gr.
Borth W. Z walk o niepodległość na Górnym Śląsku. Plebiscyt. Powstanie w Królewskiej Hucie	1.—	Mapa turystyczna Karpat Polskich. Skala 1:100.000. Ark. 7. Krynica — Nowy Sącz	4—
Czosnowski St. Ochrona praw autorskich w Stanach Zjednoczonych	1.60	Naokoło Świata — № 51	2.50
Ceramika Polska. Katalog wystawy urządzonej staraniem Muzeum Rzemiosł i Sztuki stosowanej w 1927 r.	8.—	Persja. Opracował konsul i kierownik Wydziału Konsularnego przy Poselstwie R. P. w Teheranie. W. S. Pol.	6.—
Druki Kaliskie, znajdujące się w Bibliotece Pedagogicznej Polskiej Adama Szymańskiego w Warszawie	3.—	Polski Przemysł Budowlany. Rok IV. № 6	2.—
Drzewiecki H. Studja i materiały do dziejów notariatu w Polsce. Część II	1.50	Przegląd Polityczny. Tom VIII zł. 5/6.	4.—
Grabski Wł. Konjunktura, kryzysy i rozwój gospodarczy.	1.50	Propozycje Kellogg'a	4.—
Japonja Współczesna. Sprawozdanie ekonomiczne D-ra E. Banasińskiego, kierownika Wydziału Konsularnego Poselstwa R.P. w Tokio	6.—	Świątkowski W. Lubelskie. Czwarta wycieczka po kraju	6.—
Kolanowski W. i Piasecki M. Mapa radiotelefoniczna Europy	1.50	Szkoła Nauk Politycznych w Warszawie. Rocznik Trzynasty z programem wykładów na 14 rok szkolny 1928/29	2.—
Krasieński Hr. H. A. Przez historję nowożytnej Europy. Punkty i Linje. (Par l'histoire de l'Europe Moderne. Points et Lignes)	3.30	Szymański Adam. Notatka biograficzna	2.—
Kronika Warszawy. Miesięcznik — r. 1928. № 2/3	3.—	Ustawa o wykonaniu reformy rolnej z d. 28 grudnia 1925 r. Dodatek IV. Rozporządzenia wykonawcze z d. 30 grudnia 1927 r. 4. 7. 16. 24 lutego i 6. 7. i 16 marca 1928 r.	0.75
Kroński A. Życie nie jest romansem.	5.—	Wiadomości Matematyczne pod red. pr. S. Dicksteina. Tom XXX. Zesz. I	4.—
Mapa Komunikacyjno-Pocztowa Rzeczypospolitej Polskiej z ostatnim podziałem administracyjnym. W 2 arkuszach.	10.—	Wolna Wszechnica Polska. Skład osobowy i spis wykładów na rok akademicki 1928/29 w Warszawie rok XXIII w Łodzi rok I. po	1.—
Mapa Samochodowa Polski. Ark. I Warszawa — Łódź. Skala 1:400.000	2.70		

ZMIANA CENY

Kozenna. Atlas geograficzny dla szkół średnich, zawodowych i seminarjów nauczycielskich. Wydanie szóste zł. 35.

Société des Nations, Service des Publications, Genève.

Vient de paraître. Deuxième année.

ANNUAIRE STATISTIQUE INTERNATIONAL, 1927.

227 pages

Prix: broche Fr. 10.— [Argent suisse]
relié toile Fr. 12.50

Dans la seconde édition de cette publication annuelle comparative, la plupart des statistiques sont mises à jour jusqu'à la fin de l'année 1926 ou 1927. L'ouvrage donne, sous une forme concise et commode, les catégories de statistiques mondiales les plus importantes, concernant la superficie, l'état et mouvement de la population, (mouvement naturel et migrations) la production des céréales, de textiles, de graines oléagineuses, de minerais et des minéraux, d'engrais artificiels, etc., le commerce international, d'après la valeur et le poids, le mouvement de la navigation, les frets maritimes, les chemins de fer, les automobiles, les finances publiques (résumé des comptes budgétaires, tableaux analytiques des recettes et des dépenses, dette publique, etc.) les statistiques monétaires, (circulation des billets, réserves en or et en avoirs étrangers, dépôts dans les banques commerciales, etc.), les taux des changes, les prix de gros et de détail etc.

NIEZBĘDNA DLA KAŻDEGO

BIBLIOTEKA BIOLOGICZNA

pod redakcją prof. dr. J. WILCZYŃSKIEGO

Dotychczas ukazały się w druku:

- № 1. *Witold Adolph. Żaba.* Podręcznik do ćwiczeń zootomicznych. Z rysunkami i barwnymi tablicami. Zł. 5.—
 № 2. *Kazimierz Czerwiński.* Wypisy z zakresu teorii ewolucji (Lamarck, Wallace, Darwin). Z portretami i rysunkami. Zł. 4.—
 № 3. *Jan Bowkiewicz, dr.* Życie wód słodkich. Z rysunkami i tablicą barwną. Zł. 5.—
 № 4. *Kazimierz Demel.* Biologia morza. Szkic ogólny z uwzględnieniem życia Bałtyku. Z rysunkami. Zł. 5.—
 № 5. *Stanisław Gartkiewicz.* Szczęzuja. Z rysunkami. Zł. —.— (ukaze się w końcu sierpnia).
 № 6. *Jan Bowkiewicz, dr.* Rak. Z rysunkami. Zł. —.— (ukaze się w końcu sierpnia).
 № 8. *Stefan Blank-Weissberg.* Pływak; wraz z uwzględnieniem chrabąszcza i niektórych chrząszczy ajowych. Z rysunkami. Zł. —.— (ukaze się w końcu sierpnia).

W druku:

- № 7. *Doc. Dr. Teodor Marchlewski.* Zarys nauki o dziedziczności. Z rysunkami.
 № 9. *Ambroży Moszyński, dr.* Dżdżownica i pijawka. Z rysunkami.
 № 10. *Kazimiera Urbanowiczówna, dr.* Amoeba i wymoczek. Z rysunkami.
 № 11. *Jan Zabiński, dr.* Karaczan. Z rysunkami.

W opracowaniu:

Ślimak-winniczek

Hydra i gąbki słodkowodne

Pająki

Motyle

Locy. Twórcy biologji. Przekład z angielskiego.

ŻĄDAJCIE WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH.

PRENUMERATA „CO CZYTAĆ“:

w Warszawie (z odnoszeniem do domu), kwartalnie: Zł. 1.25; z przesyłką pocztową (Warszawa i prowincja)
 kwartalnie: Zł. 1.50. Zagranicą kwartalnie: Zł. 2— Cena pojed. N-ru Zł. 0.40.

Prenumeratę można wpłacać do P. K. O. na konto № 85 20.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Co Czytać“. Warszawa, Zgoda 12, tel. 4-14.

WYDAWCY: GEBETHNER I WOLFF.

REDAKTOR: DR. ADAM BUŁAKOWSKI.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ZGODA 12. TEL. RED. 178-14. TEL. ADM. 4-14.

Redaktor przyjmuje w poniedziałki, środy, piątki od 1—2 pp.

Szkolne książki

najlepiej kupować w księgarniach

Gebethnera i Wolffa

W

Warszawie	—	Krak. Przedmieście 15
"	—	Sienkiewicza 9
Krakowie	—	Rynek 23
Lublinie	—	Krak. Przedmieście 31
Łodzi	—	Piotrkowska 105
Poznaniu	—	Ratajczaka 36
Wilnie	—	Mickiewicza 7
Zakopanem	—	Krupówki
Paryżu	—	Bd. St. Germain 123.